

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2004 m. rugsėjo 8 d.

dėl priemonių pramogų parkui „BIOSCOPE“, kurias Prancūzija suteikė įmonei „S.M.V.P. – Mise en Valeur du Patrimoine Culturel“ (Kultūros paveldo išsaugojimas)

(pranešta dokumentu Nr. C(2004) 2686)

(autentiškas tik tekstas prancūzų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2005/401/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

paprašiusi suinteresuotas šalis pateikti savo pastabas pagal pirmiau minėtus straipsnius ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į tas pastabas,

kadangi:

(3) 2003 m. spalio 29 d. laišku Komisija Prancūzijai pranešė, kad dėl šios priemonės ji nusprendė pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą.

(4) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽³⁾. Komisija paprašė suinteresuotas šalis pateikti savo pastabas apie aptariamą priemonę.

(5) Prancūzija savo pastabas Komisijai pateikė 2004 m. sausio 26 d. laišku, kuris buvo gautas tą pačią dieną.

I. PROCEDŪRA

(1) 2001 m. kovo 27 d. laišku, gautu 2001 m. kovo 28 d., Komisija gavo skundą dėl valstybės pagalbos Elzaso pramogų parkui „BIOSCOPE“ (toliau – BIOSCOPE). Šis skundas buvo skirtas ir Elzaso ekomuziejui, tačiau dėl to objekto Komisija 2003 m. sausio 21 d. jau buvo priėmusi sprendimą ⁽²⁾, todėl šiame sprendime jis nebus aptiriamas.

(2) 2001 m. kovo 30 d., 2001 m. liepos 31 d., 2001 m. gruodžio 14 d., 2002 m. liepos 16 d., 2002 m. spalio 17 d. ir 2002 m. gruodžio 3 d. laiškais Komisija paprašė Prancūzijos pateikti informaciją apie aptariamą priemonę. Prancūzija perdavė šią informaciją 2001 m. liepos 24 d. laišku, kurį Komisija gavo 2001 m. liepos 26 d.; 2001 m. lapkričio 28 d. laišku, kurį Komisija gavo tą pačią dieną; 2002 m. birželio 2 d. laišku, kurį Komisija gavo tą pačią dieną; 2002 m. birželio 25 d. laišku, kurį Komisija gavo tą pačią dieną; 2002 m. liepos 8 d. laišku, kurį Komisija gavo 2002 m. liepos 9 d.; 2002 m. spalio 21 d. laišku, kurį Komisija gavo 2002 m. spalio 22 d., ir 2003 m. vasario 7 d. laišku, kurį Komisija gavo 2003 m. vasario 10 d.

(6) Vokietijos pramogų parkų ir laisvalaikio įmonių federacija (*Verband Deutscher Freizeitparks und Freizeitunternehmen e.V.*, toliau – VDFU) savo pastabas dėl aptariamų pramogų parkų pateikė 2004 m. vasario 19 d. laišku, kuris buvo gautas tą pačią dieną.

(7) Įmonė „S.M.V.P. – Kultūros paveldo įvertinimas ir atnaujinimas“ (toliau – SMVP) savo pastabas dėl aptariamų pramogų parkų pateikė 2004 m. vasario 24 d. laišku, kuris buvo gautas 2004 m. vasario 25 d.

(8) 2004 m. vasario 26 d. ir 2004 m. vasario 27 d. laiškais Komisija perdavė Prancūzijai VDFU ir SMVP pateiktų pastabų kopijas.

(9) Prancūzija savo komentarus apie VDFU ir SMVP pateiktas pastabas Komisijai pateikė 2004 m. kovo 26 d. laišku, kuris buvo gautas tą pačią dieną.

(10) 2004 m. rugpjūčio 25 d. laišku, kurį Komisija gavo 2004 m. rugpjūčio 31 d., Prancūzija Komisijai pateikė papildomos informacijos apie priemonę.

⁽¹⁾ OL C 20, 2004 1 24, p. 6.

⁽²⁾ OL C 97, 2003 4 24, p. 10.

⁽³⁾ Žr. 1 išnašą.

II. APRAŠYMAS

1. Pramogų parko BIOSCOPE projektas

- (11) 1994 m. Elzaso regionas pradėjo vykdyti pramogų parko BIOSCOPE projektą. Pagal šį projektą buvo ketinama pastatyti mokslinio ir šviečiamojo pobūdžio žaidimų ir pramogų parką, kurio pagrindinės temos būtų sveikata, gyvenimas ir aplinka.
- (12) Elzaso regioninės valdžios institucijų sumanymas buvo toks parkas, kurio lankytojai besilinksmindami kartu ir mokytųsi. Šis parkas turėtų skirtis nuo įprastinio pobūdžio klasikinio mokslo ir technikos muziejų, pavyzdžiui, Paryžiaus Atradimų rūmų (*Palais de la découverte*) arba Mokslų miesto (*Cité des sciences*), kurie yra laikomi nepakankamai patraukliais lankytojams ir jų pradinė paskirtis nėra iki galo įgyvendinama. Priešingai nei įprastiniai muziejai, BIOSCOPE pirmiausia turėtų traukti lankytojus kaip poilsio ir pasilinksminimų vieta, kurioje, lyg tarp kitko, jie galėtų ir šio bei to pasimokyti, pasirinkdami sau tinkamiausią ritmą.
- (13) Be kita ko, regioninės valdžios institucijos pažymi, kad kitas BIOSCOPE įkūrimo tikslas, kuris neprieštarauja pirmajam, yra išplėsti Elzase teikiamas turizmo paslaugas.

2. Pagalbą gausiančios bendrovės atrankos procesas

- (14) 1998 m. sausio 12 d. prefekto sprendimu Elzaso regioninė taryba ir *Haut-Rhin* bei *Bas-Rhin* departamentų generalinės tarybos įsteigė bendrą sindikatą „SYMBIO“ (toliau – SYMBIO), kurio tikslas buvo atlikti BIOSCOPE sukūrimui reikalingas procedūras.
- (15) Regioninės valdžios institucijos nusprendė naudotis BIOSCOPE pagal teisinį viešųjų paslaugų perdavimo principą⁽⁴⁾. Valstybė pati finansuoja žemės įsigijimą ir padengia dalį investicinių išlaidų. Tuomet ji 30 metų perduoda koncesininkui parko statybos ir naudojimo veiklą, už kurią koncesininkas moka valstybei tam tikrą procentą nuo savo apyvartos. Pasibaigus koncesijai, turtas yra grąžinamas valstybei.
- (16) Siekdama atrinkti BIOSCOPE koncesininką, 1998 m. rugsėjo mėn. SYMBIO paskelbė konkursą ir pakvietė privačius ūkio subjektus teikti pasiūlymus. Apie šią procedūrą buvo paskelbta *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*⁽⁵⁾.
- (17) Po ilgo atrankos proceso, kai buvo siekiama rasti tokį ūkio subjektą, kuris turėtų reikiamos patirties ne tik

parkui pastatyti, bet ir jam tinkamai valdyti, SYMBIO nusprendė laimėtoja paskelbti bendrovę *Parc Astérix*, kuri vėliau tapo *Grévin et Compagnie* grupės nare. Šį pasirinkimą patvirtino 2001 m. kovo 13 d. SYMBIO ir bendrovės „S.M.V.P – Mise en Valeur du Patrimoine Culturel“, kuri yra bendrovės *Parc Astérix* filialas, pasirašytas susitarimas dėl viešųjų paslaugų perdavimo, kurio objektas yra „koncesija parko BIOSCOPE idėjai sukurti, įgyvendinti ir eksploatuoti“.

- (18) 2002 m. liepos 9 d. buvo pasirašyti šio susitarimo dėl viešųjų paslaugų perdavimo pakeitimai. Viešųjų paslaugų perdavimas su pirmiau minėtais pakeitimais toliau yra vadinamas koncesija.

3. Po konkurso parengtas projektas – valstybės dalyvavimo taisyklės⁽⁶⁾

- (19) Pagal koncesiją turėtų būti įkurtas nedidelis parkas; pradžioje jam reikėtų 61,5 milijono eurų investicijų. Numatoma, kad pradžioje jį turėtų aplankyti apie 400 000 lankytojų per metus, vėliau – apie 800 000 lankytojų per metus.
- (20) Koncesijoje numatytos ir valstybės dalyvavimo taisyklės.
- (21) Pirmiausia yra numatyta, kad:
- valstybė 30 metų perduoda SMVP disponuoti reikiamą žemės sklypą, kurio dydis yra 50 hektarų. Šis žemės sklypas lieka valstybės nuosavybė; pasibaigus koncesijai, jis turi būti nemokamai grąžintas valstybei. Pasibaigus koncesijai valstybei taip pat grąžinami visi pastatai, darbai ir koncesijos, kurias koncesijos metu įsigijo, atliko, pastatė ar įgyvendino SMVP, kurie yra jos nuosavybė ir kurie yra susiję su parko naudojimu; jei šie objektai pagal buhalterinius duomenis buvo visiškai amortizuoti, valstybei jie grąžinami nemokamai, o jei ne – valstybė turi sumokėti už jų grąžinimą tam tikrą kompensaciją, kuri atitinka jų likutinę buhalterinę vertę,
 - valstybės kontroliuojama SMVP sukuria pramogų parko BIOSCOPE koncepciją, paskui ją įgyvendina ir 30 metų eksploatuoja parką,
 - SMVP statomam parkui reikia investicijų, kurių pirmosios dalies dydis yra 61,5 milijono eurų. Per SYMBIO valstybė prisideda tik prie pirmosios dalies investicijų; jos įnašas gali būti ne didesnis kaip 30,5 milijono eurų,

⁽⁴⁾ Viešųjų paslaugų perdavimo procedūrai yra taikomas Bendrojo teritorinių valdžios institucijų kodekso L.1411-1 ir kiti straipsniai.

⁽⁵⁾ OL S 168, 1998 9 1, 113001.

⁽⁶⁾ Toliau žodis „valstybė“ – tai Elzaso, *Haut-Rhin* ir *Bas-Rhin* teritorinės valdžios institucijos.

— visas vėlesnes investicijas parkui atnaujinti suteikia SMVP. Valstybė tvirtina atnaujinimo koncepciją, pirmiausia patikrinusi, ar jis atitinka pedagoginę parko koncepciją,

— SMVP kasmet moka valstybei 2,5 % savo metinės bruto apyvartos dydžio mokestį, skaičiuojamą nuo visos veiklos, kuri vykdoma koncesijos geografinėje teritorijoje (išskyrus dvejus pirmuosius kalendorinius metus, net jei jie ir būtų nepilni, už kuriuos mokamas mokestis yra atitinkamai 1 % ir 2 %), atėmus visus bet kokio pobūdžio mokėjimus, valstybės išskaičiuotus už subrangovų veiklą.

III. PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ BUVO PRADĖTA PROCEDŪRA

- (22) Laiškuose, kuriais buvo keičiamasi prieš pradedant oficialią tyrimo procedūrą, Prancūzija teigė maniusi, kad aptariamam atveju viešosios valdžios institucijų intervencija buvo kompensacija už pareigas, susijusias su bendro ekonominio intereso uždaviniu, kuris buvo patikėtas BIOSCOPE eksploatavimo koncesininkui.
- (23) Pradėdama oficialią tyrimo procedūrą, Komisija išreiškė tokias abejones dėl Prancūzijos valstybės intervencijos BIOSCOPE atveju ir Prancūzijos pateiktų pateisinimų.
- (24) Pirmiausia Komisijai kilo abejonių, ar Prancūzijos nurodytos priežastys, dėl kurių valstybės paramą gausiančiai bendrovei bus patikėtas bendro ekonominio intereso uždavinys, galės būti įgyvendintos. Komisija suabejojo, ar Prancūzija aiškiai apibrėžė pirmiau minėtą uždavinį. Net jei tas uždavinys ir būtų aiškiai apibrėžtas, Komisija suabejojo, ar Prancūzija pateikė pakankamai įrodymų, kad nebus atlyginamos papildomos su tuo uždaviniu susijusios išlaidos.
- (25) Antra, Komisija nusprendė, kad valstybės parama greičiausiai buvo suteikta kaip pagalba, ypač dėl to, kad nebuvo pateikta jokių įrodymų, jog už pramogų parko eksploatavimo paslaugas valstybė paramą gavusiai bendrovei sumokės rinkos kainą.
- (26) Trečia, Komisija išnagrinėjo, ar galima pagalba neprieštarauja įvairioms Sutarties nuostatoms. Ji padarė išvadą, kad, atsižvelgiant į galimos pagalbos tikslus, ji gali būti nagrinėjama tik regioninės pagalbos ar nuostatų dėl kultūros rėmimo, pateiktų Sutarties 87 straipsnio 3 dalies

d punkte, kontekste. Kadangi šiuo atžvilgiu Prancūzija paaiškinimų nepateikė, Komisijai kilo abejonių, ar buvo įvykdytos sąlygos, kurios yra būtinos, kad būtų leista suteikti galimą vienokią ar kitokią pagalbą.

IV. PRANCŪZIJOS PASTABOS DĖL OFICIALIOS TYRIMO PROCEDŪROS PRADŽIOS

1. Dėl valstybės intervencijos BIOSCOPE projekte kaip kompensacijos už pareigą teikti bendro ekonominio intereso paslaugas pobūdžio

- (27) Savo pastabose dėl oficialios tyrimo procedūros pradžios Prancūzija dar kartą patvirtina savo teiginį, kad valstybės dalyvavimas BIOSCOPE projekte yra ne valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, o išlaidų, susijusių su pareiga teikti bendro ekonominio intereso paslaugas, kompensavimas.
- (28) Pagrįsdama šį teiginį, Prancūzija primena BIOSCOPE kūrimo sąlygas, pateikia išsamų parko projekto aprašymą, apibrėžtą SYMBIO ir SMVP. Šiame aprašyme pabrėžiamas pedagoginis parko pobūdis ir šviečiamasis jo pramogų aspektas, kurie yra visai kitokie, nei įprastų pramogų parkų. Prancūzija pabrėžia, kad ir vėliau parko koncepcija jokių būdu negalės būti pakeista, nes bet koks jo pedagoginio pobūdžio keitimas prieštarautų koncesininko ir valstybės sudarytai sutarčiai.
- (29) Tuomet Prancūzija nurodo, koks, jos nuomone, yra BIOSCOPE patikėto bendro ekonominio intereso uždavinio turinys.
- (30) Prancūzijos nuomone, šis uždavinys yra apibrėžtas pakankamai tiksliai: jis yra nustatytas SMVP ir valstybės koncesijos susitarime. Šį teiginį Prancūzija pagrindžia pateikdama koncesijos susitarimo ištraukas: iš pradžių pateikiama bendro pobūdžio informacija apie socialinius ir šviečiamuosius BIOSCOPE tikslus, toliau – konkretesnė informacija apie kai kurioms lankytojų kategorijoms taikytinus tarifus (tėvų lydimiems vaikams, mokinių grupėms, pagyvenusiems asmenims). Be kita ko, Prancūzija pabrėžia, kad SYMBIO nuolat prižiūrės koncesininko veiklą.
- (31) Prancūzija paeiliui išnagrinėja Europos Bendrijų Teisingumo Teismo sprendime *Altmark* ⁽⁷⁾ nustatytus viešosios paramos kompensuojant bendro ekonominio intereso uždavinio atlikimo išlaidas vertinimo kriterijus.

⁽⁷⁾ Teisingumo Teismo 2003 m. liepos 24 d. sprendimas byloje C-280/00, *Altmark Trans GmbH ir Regierungspräsidium Magdeburg contre Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, dalyvaujant *de Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht*, Rink. 2003, p. I-7747.

- (32) Pabrėždama, jog Prancūzijos nereikėtų kaltinti dėl to, kad ji nesilaikė šių kriterijų teikdama valstybės pagalbą, nes pirmiau minėtas sprendimas buvo priimtas jau po koncesijos susitarimo pasirašymo, Prancūzija pažymi, kad:

- su viešąja paslauga susiję išpareigojimai yra aiškiai apibrėžti, nes visa veikla ir yra uždavinys teikti bendro ekonominio intereso paslaugas,
- kriterijai, pagal kuriuos apskaičiuojama kompensacija, yra apibrėžti iš anksto ir aiškiai, nes jie buvo nustatyti dar prieš pasirašant koncesijos susitarimą, o jų principas ir pobūdis buvo nustatyti prieš paskelbiant konkursą,
- kompensacija neviršija to, kas būtina uždavinio teikti bendro ekonominio intereso paslaugas įgyvendinimo išlaidoms padengti: nepriklausomos ekspertizės bendrovės *Rise Conseil* atliktas tyrimas patvirtino, kad SMVP investicijų grąža BIOSCOPE projekte (nuo [5 %–10 %] (*) iki [10 %–15 %]* pagal prognozuojamus srautus) yra panaši į paprastai pramogų parkų sektoriuje gaunamą grąžą arba mažesnė už ją (atrinktų pelningų pramogų parkų duomenimis, 11 %–15 %) (*).

2. Dėl valstybės pagalbos buvimo

- (33) Prancūzija tvirtina, kad viešosios valdžios institucijų intervencija į BIOSCOPE projektą nėra valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.
- (34) Pirmiausia Prancūzija teigia, kad BIOSCOPE nevykdo ekonominės veiklos. BIOSCOPE turėtų būti laikomas ne pramogų parku, o alternatyviu muziejumi. Kaip ir kiekvienas muziejus, mokykla ar ligoninė, parkas BIOSCOPE įkūnytų norą tarnauti Elzaso regiono žmonėms.
- (35) Be to, Prancūzija pažymi, kad, jos nuomone, BIOSCOPE egzistavimas neturės poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai. Prancūzija neneigia, kad projektu BIOSCOPE taip pat siekiama pritraukti lankytojų ir iš kitų valstybių, ne tik iš Prancūzijos, pirmiausia iš visai šalia esančios Vokietijos. Tačiau ji pažymi, kad parko traukos teritorija apima ne daugiau kaip keletą šimtų kilometrų. Kitas šioje teritorijoje esantis laisvalaikio parkas – *Europa-Park*, kuris

yra Ruste, negali būti laikomas BIOSCOPE konkurentu, nes skiriasi šių abiejų parkų dydis ir iš esmės skiriasi jų koncepcijos.

- (36) Be kita ko, Prancūzija pažymi, kad šis projektas neturėtų paveikti konkurencijos, nes jei BIOSCOPE ir vykdo komercinę veiklą, atitinkamo produkto rinkoje yra tik vienas dalyvis – pats BIOSCOPE arba daugiausia dar keletas vietų, kurios yra labai toli nuo jo. Iš tiesų labai nedaug turizmo paslaugų galėtų pakeisti BIOSCOPE siūlomas paslaugas. Prancūzija atkreipia dėmesį į didelius skirtumus tarp BIOSCOPE ir poilsio parkų *Eurodisney* ir *Europa-Park*. Ji pamini ir Ispanijos parką *Terra Mítica*, kurio koncepcija būtų artimesnė BIOSCOPE koncepcijai, tačiau pažymi, kad praktiškai labai mažai tikėtina, kad turistai rinktųsi, kurį iš šių dviejų parkų, skiriamų tūkstančių kilometrų, aplankyti.
- (37) Pagaliau Prancūzija tvirtina, kad viešosios valdžios intervencija į BIOSCOPE projektą nesuteikia jokios naudos nei SMVP, nei jos patronuojančiai bendrovei *Grévin et Compagnie*. Savo teiginį Prancūzija pagrindžia argumentais, kad buvo paskelbtas konkursas, kuris užtikrino, kad bus pasirinktas rinkos sąlygas atitinkantis pasiūlymas ir kad nepriklausomos ekspertizės bendrovės *Rise Conseil* atliktas išsamus ekonominis tyrimas patvirtino, jog SMVP investicijų grąža BIOSCOPE projekte yra panaši į paprastai pramogų parkų sektoriuje gaunamą grąžą arba yra mažesnė už ją.

3. Dėl potencialios valstybės pagalbos atitikties Sutarčiai

- (38) Prancūzija pažymi, kad jeigu viešosios valdžios institucijų dalyvavimas projekte BIOSCOPE turėtų būti aiškinamas kaip valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, bet kuriuo atveju ši pagalba būtų suderinama su bendrąja rinka.
- (39) Pirmiausia Prancūzija nurodo, kad pagalba galėtų būti pripažinta atitinkančia Sutarį, jei būtų pritaikyta Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte nustatyta leidžianti nukrypti nuostata.
- (40) Be to, tokiu atveju pagalba atitiktų valstybės regioninės pagalbos gaires⁽⁹⁾ (toliau – regioninės gairės).

(*) Šio teksto dalys buvo praleistos siekiant užtikrinti, kad nebus atskleista konfidenciali informacija. Šios dalys yra nurodytos laužtiniuose skliaustuose ir pažymėtos žvaigždute.

(8) Prancūzijos nuomone, šis faktas vienu metu atitinka du iš keturių sprendimu *Altmark* nustatytų kriterijų.

(9) OL C 74, 1998 3 10, p. 9. Gairės su pakeitimais (OL C 258, 2000 9 9, p. 5).

- (41) Regioninėse gairėse Komisijos pareikšta neigiama nuomonė dėl individualios pagalbos, *ad hoc* suteiktos nesilaikant jos nustatytos tvarkos, BIOSCOPE atveju būtų netaikoma, nes šis projektas nėra susijęs su sektorine politika. Be to, Prancūzija išdėsto visus teigiamo pagalbos poveikio Elzaso regionui aspektus. Ji pabrėžia, kad buvo sąmoningai nuspręsta įkurti BIOSCOPE toje teritorijoje, kuriai teikiama pagalba, ir kad šį sprendimą netgi kritikavo asmenys, kurie pageidavo, kad projektas būtų įgyvendintas arčiau regiono sostinės.
- (42) Pagalba atitiktų ir kitus regioninėse gairėse nustatytus kriterijus, pirmiausia pagalbos intensyvumo kriterijų, nes *Rise Conseil* nustatė, kad šios pagalbos intensyvumas yra gerokai mažesnis už aptariamoje zonoje leidžiamą intensyvumą.
- (43) Antra, Prancūzija pažymi, kad pagalba galėtų būti laikoma atitinkančia Sutartį pritaikius Sutarties 87 straipsnio 3 dalies d punkte nustatytą leidžiančią nukrypti nuostatą.
- (44) Prancūzijos nuomone, pirmiau minėtos nuostatos sąvokos „kultūra“ ir „paveldas“ turėtų būti aiškinamos plačiąja prasme, įskaitant mokslo kultūrą ir sveikatos skatinimą, kuris yra pagrindinis žmogiškojo paveldo elementas. Šiame kontekste Prancūzija pamini visas BIOSCOPE siūlomas paslaugas, kurios leis parko lankytojams padidinti savo mokslo kultūrą aplinkos bei sveikatos atžvilgiu ir apskritai padidinti savo gerovę.

V. SUINTERESUOTŲ ŠALIŲ PASTABOS

1. VDFU pastabos

- (45) Savo pastabų preambulėje VDFU pažymi, kad pramogų parkų sektorių daugiausia sudaro mažos ir vidutinės įmonės, kurioms apsauga nuo konkurencijos iškraipymo yra ypač reikalinga. Tokio pobūdžio Vokietijos įmonės investavo savo lėšas be jokios valstybės pagalbos ir labai rizikavo. Kai kurias iš jų dabar nupirko ta pati bendrovė *Grévin et Compagnie*. Šiame sektoriuje konkurenciją iškreipianti valstybės pagalba būtų ypač žalinga, nes būtų sumažintas nedotuojamų parkų lankytojų didžiausias skaičius, o būtent per patį parkų sezono įkarštį atvykstantys didžiausi kiekiai lankytojų ir leidžia parkams gauti pelno.
- (46) VDFU mano, kad Prancūzijos valstybės intervencija SMVP atveju yra pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.
- (47) VDFU tvirtina, kad pagal koncesijos sąlygas SYMBIO negalės gauti normalaus pelno už savo investicijų dalį BIOSCOPE. SYMBIO pasitenkins tuo, kad už savo investicijas gaus palyginti nedidelę dalį nuo parko apyvartos, o privatus ūkio subjektas už savo dalyvavimą reikalautų didesnės pelno dalies. Taigi SMVP gauna didesnę nei įprastinis šioje rinkoje pelnas. Pagal koncesiją SMV taip pat galės gauti naudos iš svarbios sinergijos su kitais patronuojančios bendrovės parkais.
- (48) Be kita ko, VDFU nesutinka su Prancūzijos teiginiu, kad pagalba yra kompensacija už bendrojo ekonominio intereso paslaugas. VDFU tvirtina, kad nagrinėjamu atveju nebuvo įvykdyta nė viena pirmiau minėtame sprendime *Altmark* nurodyta sąlyga.
- (49) BIOSCOPE patikėto bendrojo ekonominio intereso uždavinio apibrėžimas nebuvo visiškai tikslus, kaip reikalauja Teisingumo Teismas. VDFU neginčija pagirtino Prancūzijos viešosios valdžios institucijų tikslo mokytis linksminantis, tačiau teigia, kad vien šio tikslo nepakanka norint tiksliai apibrėžti BIOSCOPE patikėto bendrojo ekonominio intereso uždavinio mastą. Tam reiktų išsamiai apibūdinti priemones, kurias reiktų įvykdyti siekiant įgyvendinti viešųjų paslaugų uždavinį, svarbiausia, panaiškinti bet kokią galimybę padaryti tokius parko pakeitimus, kurie neatitiktų viešojo tikslo. Be kita ko, VDFU pažymi, kad labai dažnai pramogų parkuose, net ir finansuojamuose vien iš privačių lėšų, yra šviečiamojo pobūdžio pramogų. Geriausias pavyzdys būtų *Europa Park*, kuriame yra Shakespeare'o teatro ir kosmoso stoties „Mir“ kopijos; jame taip pat galima mokytis gamtos apsaugos žiūrint „keturmatės erdvės“ filmą, kuris buvo sukurtas bendradarbiaujant su Pasauliniu gamtos fondu (*World Wide Fund for Nature, WWF*).
- (50) Kadangi BIOSCOPE bendrojo ekonominio intereso uždavinys nebuvo tiksliai apibrėžtas, VDFU mano, kad negalima tvirtinti, jog koncesijos susitarime iš anksto, objektyviai ir skaidriai apibrėžiami šio uždavinio atlikimo išlaidų kompensavimo apskaičiavimo pagrindai. VDFU teigia, kad SMVP sumokėtų mokesčių sumos nebuvo skaidriai nustatytos ir pateisintos, jos nebuvo pagrįstos objektyviais kriterijais.
- (51) Be to, VDFU mano, kad BIOSCOPE koncesininko atrankos procedūroje nebuvo pakankamai tiksliai nurodyta bendrojo ekonominio intereso paslaugų uždavinio turinys bei priemonės, kurių reikia imtis šiam uždaviniui atlikti, kad būtų galima teigti, jog šios procedūros užteko išlaidų permokėjimo galimybei atmesti. Reikėjo, kad Prancūzija išsamiai ir tiksliai pateisintų kompensacijų sumą, kurią ji skirs koncesininkui už bendrojo ekonominio intereso uždavinio atlikimą, atsižvelgdama į koncesininko išlaidų ir pajamų visumą, tačiau Prancūzija tai padarė nepakankamai tiksliai.

- (52) Toliau savo pastabose VDFU tvirtina mananti, kad Prancūzijos valstybės pagalba BIOSCOPE projektui yra nesuderinama su Sutarties nuostatomis.
- (53) Pirmiausia VDFU pažymi, kad, jos manymu, pagalba neatitinka regioninių gairių. Jei pagalba buvo suteikta ne Komisijos nustatyta tvarka, reikėjo nurodyti jos teigiamą poveikį regiono ekonomikai. VDFU teigia, kad toje geografinėje teritorijoje, kurioje bus įkurtas BIOSCOPE, vien Vokietijos pusėje yra ne mažiau kaip dešimt pramogų parkų. Šioje srityje įgyta patirtis – ypač bankrutavę parkai, pavyzdžiui, *Hagondange/Lorraine* parkas, – rodo, kad didelės viešosios valdžios investicijos šioje srityje neturi didelio teigiamo struktūrinio poveikio regiono ekonomikai.
- (54) VDFU nuomone, reikėjo parodyti, kad parkas galėtų padėti regionui ilgam iškilti ir tokia regiono plėtra kompensuotų įtaką BIOSCOPE konkurentams. VDFU nuomone, būtų logiškai neįmanoma vienu metu patenkinti šias abi sąlygas, bent jau jei būtų vadovaujama Prancūzijos paaiškinimais.
- (55) Pagaliau VDFU teigia, kad norint pripažinti, jog pagalba BIOSCOPE buvo suteikta vadovaujantis Sutarties 87 straipsnio 3 dalies d punktu, reikėjo išnagrinėti, ar pagalba yra proporcinga numatytiems kultūros rėmimo ir paveldo išsaugojimo tikslams. Tokį proporcingumo tyrimą galima atlikti tik laikantis skaidrumo ir objektyvumo sąlygų, t. y. tokių sąlygų, kokios yra būtinos ir bendro ekonominio intereso paslaugų kompensacijų proporcingumui ištirti, o VDFU nuomone, šios sąlygos nebuvo įvykdytos, kaip paaiškinta 45 ir kitose konstatuojamosiose dalyse.
- 2. SMVP pastabos**
- (56) SMVP pažymi, kad ji visiškai sutinka su Prancūzijos pastabomis, kurios yra apibendrintos IV skirsnyje.
- (57) Be kita ko, SMVP pažymi, kad vienintelis jos tikslas yra atlikti koncesijoje numatytus įpareigojimus. Ji atkreipia Komisijos dėmesį į BIOSCOPE parko ypatumus. Nei ji pati, nei joks kitas patronuojančios bendrovės filialas iki šiol neturėjo tokių netradicinių parkų valdymo patirties.
- (58) SMVP nuomone, BIOSCOPE – tai išimtinai viešosios iniciatyvos projektas, kurio koncepciją sugalvojo pačios viešosios valdžios institucijos, todėl jis, be jokios abejonės, atitinka bendrąjį interesą.
- (59) Vien privatus subjektas negalėtų parengti tokio parko koncepcijos, negalėtų jos įgyvendinti ir eksploatuoti, ir tai, SMVP nuomone, patvirtina pirmiau minėto *Rise Conseil* bendrovės tyrimo rezultatai.
- (60) SMVP teigia, kad jei viešojo valdžia prisideda prie tokios bendro intereso veiklos, kurios negalėtų įgyvendinti vien privatus sektorius, finansavimo, tai negali prieštarauti Bendrijos taisyklėms valstybės pagalbos srityje.
- (61) Taigi SMVP daro išvadą, kad valstybės dalyvavimas nėra didesnis už tą pagalbos lygį, kuris atitiktų Bendrijos taisykles.
- VI. PRANCŪZIJOS KOMENTARAI DĖL SUINTERESUOTŲ ŠALIŲ PASTABŲ**
- (62) Prancūzija komentavo tik VDFU pateiktas pastabas.
- (63) Prancūzija nesutinka su VDFU teiginiu, kad už savo investicijas SYMBIO negaus pakankamai pelno. Jos nuomone, SYMBIO gautino pelno dydis yra lygus grąžai be rizikos, o būtent tokia grąža turėtų būti gaunama už viešosios organizacijos, kuri turi atsiskaityti už viešąsias lėšas, veiklą. Be kita ko, VDFU neatkreipė dėmesio į tai, kad po 30 metų koncesijos BIOSCOPE turi grįžti į SYMBIO rankas, įskaitant visą turtą, o tai iškreipia asociacijos skaičiavimus.
- (64) Prancūzija taip pat nesutinka su VDFU nuomone, kad valstybės pagalba BIOSCOPE projektui neatitinka pirmiau minėtame sprendime *Altmark* Teisingumo Teismo nustatytų sąlygų. Ji pakartoja savo argumentus, kurie jau buvo paminėti skirsnyje, ypač pabrėždama tai, kad, jos nuomone, BIOSCOPE nebus poilsio ir šviečiamojo pobūdžio veiklos mišinys, šiame parke daugiausia dėmesio bus skiriama šviečiamojo pobūdžio veiklai. Ji ypač atkreipia dėmesį į tai, kad pagal koncesiją šiuo požiūriu nebus galima keisti parko pobūdžio. Kiekvienas koncesininko bandymas pakeisti išimtinai pedagoginį parko pobūdį galėtų būti laikomas „ypač dideliu susitarimo pažeidimu“, ir tai leis SYMBIO imtis atitinkamų priemonių, įskaitant netgi koncesininko pakeitimą.
- (65) Be kita ko, Prancūzija pažymi, kad BIOSCOPE yra unikalus projektas, kuris negali konkuruoti nė su vienu Vokietijos pramogų parku. Jos nuomone, veiklos rūšys, VDFU nurodytos kaip šių parkų vykdomos kultūrinės veiklos pavyzdžiai, tėra pagalbinės ir šalutinės, palyginti su tų parkų pramogomis. Be to, Vokietijoje tik vienas parkas – *Europa-Park* – yra arčiau nei už trijų valandų kelio nuo BIOSCOPE parko.

(66) Prancūzija nesutinka su VDFU teiginiu, kad valstybės parama neatitinka regioninių gairių. Prancūzija tvirtina, kad jos pateikti argumentai dėl regioninio pagalbos poveikio neprieštarauja vienas kitam. Jei valstybė pasiektų savo tikslą, pagalba teigiamai paveiktų regioną ir viešosios lėšos nebūtų iššvaistytos. Ji primena, koki įvairų teigiamą poveikį vietos ekonomikai turėtų padaryti BIOSCOPE. Tuomet ji suabejoja VDFU argumentu, kad dėl BIOSCOPE Vokietijos parkai neteks jų pelningumui būtino didžiausio skaičiaus lankytojų. Lankytojų skaičius galėtų sumažėti vieninteliame Vokietijos parke, kuris yra gana netoli BIOSCOPE parko, t. y. *Europa-Park*. Tačiau, Prancūzijos teigimu, šį parką per metus aplanko apie 3,3 milijono lankytojų, taigi mažai tikėtina, kad jo išlikimas priklausytų nuo hipotetinio metinio lankytojų didžiausio skaičiaus.

(67) Galiausiai Prancūzija primena, kad BIOSCOPE kultūrinis tikslas, jos nuomone, visiškai sutampa su jo viešųjų paslaugų teikimo uždaviniu.

VII. VERTINIMAS

1. Dėl pagalbos egzistavimo

(68) Priemonė yra laikoma valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, jei iš valstybės išteklių atrankiniu būdu vienai ar kelioms įmonėms nustatoma konkurencijos atžvilgiu palankesnė padėtis, kuri daro arba gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai. Šiame skirsnyje Komisija nagrinėja visus keturis šį apibrėžimą sudarančius kriterijus.

Atranka

(69) Nėra jokių abejonių, kad priemonė yra atrankinė – ja palankesnė padėtis nustatoma tik vienai įmonei – SMVP.

Valstybės ištekliai

(70) Valstybės intervencija į BIOSCOPE projektą yra SYMBIO atliekamas lėšų pervedimas. SYMBIO apima keletą vietos valdžios institucijų. Taigi joje aktyviai dalyvauja valstybės ištekliai.

Poveikis prekybai

(71) Prancūzija teigia, kad BIOSCOPE yra toks ypatingas parkas, kad jis jokių būdu negali pakeisti kitų pramogų

parkų siūlomų paslaugų, ypač to parko, kuris, Prancūzijos nuomone, vienintelis patenka į BIOSCOPE parko lankytojų traukos teritoriją. Taigi šiam projektui valstybės suteikta pagalba neturėtų pakeisti lankytojų srautų, vadinasi, nepadarėtų poveikio ir valstybių narių tarpusavio prekybai.

(72) Komisija pripažįsta, kad BIOSCOPE siūlomos paslaugos labai skiriasi nuo įprastinių pramogų parkų siūlomų paslaugų. Taigi apsilankymas BIOSCOPE negali visiškai pakeisti apsilankymo klasikiniam pramogų parke, todėl suprantama, kad BIOSCOPE neatims iš kitų parkų daug lankytojų.

(73) Tačiau Komisija tvirtina, kad šio skirtumo nepakanka, norint išvengti bet kokio pobūdžio pakeičiamumo. Iš tiesų, kai žmonės sprendžia, ką jie veiks laisvalaikio, jie nebūtinai renkasi iš kelių tokio pat pobūdžio veiklos rūšių. Taigi jie gali nuspręsti eiti į baseiną, o ne į zoologijos sodą, nors apsilankymo zoologijos sode turinys labai skiriasi nuo apsilankymo baseine turinio. Tėvai dažnai nusprendžia kartu su visa šeima nueiti į muziejų, nors jei vaikai galėtų rinktis, jie mieliau pasirinktų šventę.

(74) Todėl Komisija mano, kad apsilankymas BIOSCOPE galėtų būti tam tikra, nors ir nedidelė, alternatyva apsilankymui Vokietijos pramogų parkuose.

(75) Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus argumentus Komisija mano, kad aptariamam atveju priemonė gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, taigi atitinka šį kriterijų.

Pranašumas

(76) Siekdama nustatyti, ar šia priemone SMVP buvo suteiktas konkurencinis pranašumas, Komisija turi patikrinti, ar valstybės intervencija leidžia bendrovės padėčiai būtų geresnei, palyginti su ta, kuri būtų, jei rinkos jėgos būtų veikusios laisvai.

(77) Pats valstybės finansinės intervencijos buvimas nėra pakankama sąlyga tvirtinti, kad bendrovei, kurios atžvilgiu buvo imtasi intervencijos, buvo suteiktas pranašumas. Valstybės intervencija gali būti vykdoma tokiomis pat sąlygomis, su kuriomis rinkos ekonomikoje sutiktų privatus investuotojas. Tokiu atveju intervencija nebūtų laikoma pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

- (78) Šiuo atveju valstybės intervencijos pobūdį išnagrinėti yra ypač sudėtinga dėl teisinių koncesijos ypatumų, nes pagal koncesiją abiem šalims yra nustatytos labai skirtingos teisės ir pareigos.
- (79) Labai apibendrintai galima teigti, kad ekonominiu požiūriu į BIOSCOPE projektą investuoja abi šalys, tačiau jų rizika yra nevienoda. SYMBIO, kuri atstovauja viešajai valdžiai, rizika yra labai nedidelė, o SMVP prisiima beveik visą pagrindinę komercinę riziką. Suprantama, kad mažiau rizikuojantis investuotojas gauna mažiau pelno nei tas, kuris imasi daugiau rizikos.
- (80) Taigi pirmiausia reikia patikrinti, ar investicijų grąžos lygiai atitinka šalių investicijas.
- (81) Komisija pažymi, kad tokį tyrimą atliko nepriklausoma bendrovė *Rise Conseil*, kurios išvadas pristatė Prancūzija.
- (82) Atsižvelgus į šio tyrimo rezultatus padaryta išvada, kad BIOSCOPE projekto SMVP pelningumo lygis nėra didesnis už panašių investicijų pelningumo lygį privačiuose projektuose. Taip pat padaryta išvada, kad BIOSCOPE projekto SYMBIO pelningumo lygis yra panašus į investicijų be rizikos pelningumo lygį. Taip buvo siekiama parodyti, kad atitinkamų investuotojų pelningumo lygiai atitinka rinkos lygius.
- (83) Tačiau šis tyrimas yra pagrįstas tuo, kad galima sutikti, jog viešosios valdžios investicijos būtų kitokios formos nei SMVP investicijos. Kad būtų patenkintas privataus investuotojo rinkos ekonomikoje principas, turi būti įmanoma, kad kitas privatus investuotojas, galbūt kitokio pobūdžio nei parko valdytojas, taip pat galėtų investuoti panašiai, kaip investavo valstybė.
- (84) Kaip pažymėjo pati SMVP, mažai tikėtina arba abejotina, kad tokį projektą būtų galima pradėti be tokio pobūdžio SYMBIO dalyvavimo. Tai rodo, kad SYMBIO negalėtų pakeisti joks privatus investuotojas, net ir sudarant tokias pačias sąlygas (rizikos nebuvimas ir su tuo susijęs mažesnis pelningumo lygis). Komisija mano, kad tai nebūtinai prieštarauja *Rise Conseil* tyrimo išvadoms, nes valstybė gali turėti tokių ypatingų teisinių priemonių, kurios leistų jai imtis veiksmų tokiomis sąlygomis, kurios nebūtų sukurtos privatiems subjektams.
- (85) Taigi, atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus argumentus, Komisija negali atmesti tikimybės, kad SMVP buvo suteiktas pranašumas.
- (86) Pirmiau minėtoje byloje *Altmark* Teisingumo Teismas priėmė sprendimą, kuriame yra nustatytos keturios kumuliacinės sąlygos, kurias įvertinus galima konstatuoti, ar priemonė gali būti laikoma su bendro ekonominio intereso paslaugomis susijusių išlaidų kompensacija, ir dėl to pripažinti, kad ja nebuvo nustatytas konkurencinis pranašumas.
- (87) Pirmoji sąlyga yra tai, kad „valstybės pagalbą gaunančiai bendrovei būtų iš tiesų patikėta vykdyti su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus ir (kad) šie įsipareigojimai būtų aiškiai apibrėžti“.
- (88) Pradėdama oficialią tyrimo procedūrą Komisija suabejojo, ar nagrinėjamu atveju ši sąlyga iš tiesų buvo įvykdyta.
- (89) Išnagrinėjusi Prancūzijos ir trečiųjų šalių pateiktą informaciją Komisija mano, kad šios jos abejonės nebuvo išsklaidytos.
- (90) Pirmiausia Komisija mano, jog bendrasis pedagoginis ir šviečiamasis BIOSCOPE tikslas, kaip, pavyzdžiui, apibrėžta koncesijos preambulėje, yra pernelyg apibendrintas, kad jį būtų galima laikyti aiškiu viešųjų paslaugų teikimo uždavinio apibrėžimu. Šis apibrėžimas pirmiausia yra pernelyg platus, kad būtų galima pagrįsti planuojamas šio uždavinio atlikimo išlaidas.
- (91) Be to, Komisija mano, kad Prancūzijos argumentas, esą su viešąja paslauga susijusio įsipareigojimo apibrėžimas matyti iš koncesijos visumos, yra nepriimtinas. Šiame koncesijos susitarime yra nemažai straipsnių, kurie būtų tokie patys, jei BIOSCOPE ir neturėtų jokių pedagoginių ar šviečiamųjų tikslų, taigi negalima teigti, kad jie apibrėžia viešųjų paslaugų teikimo uždavinį. Reikėjo bent jau paminėti, kuriuose koncesijos susitarimo straipsniuose yra nurodyta ši šviečiamoji funkcija. Todėl Komisija mano, kad nėra nė vieno koncesijos straipsnio, kuriame ši misija būtų pakankamai tiksliai apibūdinta, išskyrus galbūt keletą straipsnių, kuriuose yra nustatyti specialūs tarifai tam tikroms lankytojų kategorijoms, kurie yra aptariamais 92 konstatuojamajame dalyje.

(92) Galiausiai Komisija mano, kad Prancūzijos nurodyti koncesijos susitarimo straipsniai, kuriuose yra nustatyti specialūs tarifai tam tikroms lankytojų kategorijoms, galėtų būti pagrindas bendro ekonominio intereso paslaugų teikimo uždaviniui apibrėžti. Tačiau akivaizdu, kad šiuose straipsniuose aptariama tik nedidelė BIOSCOPE veiklos dalis. Jei reikėtų jais remtis bendro ekonominio intereso uždaviniui apibrėžti, šio uždavinio masto nepakaktų, kad visą projektą būtų galima pripažinti viešųjų paslaugų projektu. Be kita ko, šiuose straipsniuose apibrėžtos viešųjų paslaugų teikimo uždavinio mastas taip pat nėra visiškai aiškus. Net ir nesubsidijuojamuose parkuose yra įprasta tam tikroms lankytojų kategorijoms nustatyti specialius tarifus. Čia kalbame apie labai paplitusią komercinę praktiką.

(93) Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus argumentus Komisija mano, jog negalima atmesti tikimybės, kad valstybės pagalbą gavusiai įmonei buvo suteiktas pranašumas ir bendro ekonominio intereso uždavinio išlaidų kompensavimas šią padėtį pateisina tik iš dalies.

Išvada

(94) Taigi Komisija negali atmesti tikimybės, kad SMVP buvo suteikta valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje. Tačiau VII skirsnio 2 dalyje bus nagrinėjama, ar ši pagalba atitinka Sutarties nuostatas.

2. Dėl pagalbos atitikties Sutarčiai

(95) Komisija pažymi, kad pagalba buvo suteikta investicijų projektui, kuris turi būti įgyvendintas nepalankias sąlygas turinčioje teritorijoje, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte (Elzaso kalio baseine). Tai yra *ad hoc* pagalbos projektas, nes jis įgyvendinamas ne pagal iš anksto Komisijos patvirtintą pagalbos suteikimo tvarką.

(96) Tokie investicijų projektai kartais gali būti nagrinėjami atsižvelgiant į dideliems investicijų projektams teikiamos regioninės pagalbos daugiašakes taisykles. Nagrinėjamu atveju pagalba buvo suteikta tą dieną, kai buvo pasirašytas koncesijos susitarimo pakeitimas, t. y. 2002 m. liepos 9 d., taigi šiuo atveju turėtų būti taikomos 1998 m. paskelbtos daugiašakės taisyklės⁽¹⁰⁾ (toliau – taisyklės).

(97) Taisyklių 2.1 punkte yra nustatyta, kad jos taikomos tik tam tikriems projektams, kurie atitinka vieną iš dviejų nurodytų kriterijų.

(98) Pirmąjį kriterijų sudaro 3 kumuliaciniai kriterijai:

— visos projekto išlaidos turi sudaryti ne mažiau kaip 50 milijonų eurų,

— kumuliacinės pagalbos sumos intensyvumas turi būti ne mažesnis kaip 50 % didžiausios regioninės pagalbos sumos, kuri atitinkamoje teritorijoje yra nustatyta didelėms įmonėms,

— pagalba vienai sukurtai ar išlaikytai darbo vietai turi būti ne mažesnė kaip 40 000 eurų.

(99) Šiame skirsnyje bus parodyta, kad visos projekto išlaidos sudaro (60–65)* milijonus eurų, pagalbos intensyvumas yra (7–8 %)*, o šioje teritorijoje nustatytas didžiausias leistinas dydis yra 10 %, pagalbos dotacijos ekvivalentas bruto yra (5–10)* milijonų eurų, kurie, skaičiuojant sukurto 105 darbo vietoms, atitinka (45 000–95 000)* eurų dydžio pagalbą vienai darbo vietai.

(100) Taigi taisyklės yra taikytinos.

(101) Siekdama nustatyti, ar pagalba atitinka taisyklių kriterijus, visų pirma Komisija turi apskaičiuoti pagalbos intensyvumą. Tuomet šis intensyvumas turi būti palygintas su didžiausiu intensyvumu, kuris yra nustatomas pritaikius taisyklių 3.10 punkte pateiktą skaičiavimo formulę.

Pagalbos intensyvumas

(102) Pagalbos, kuri yra suteikta kaip dotacija, intensyvumas yra santykis tarp dotacijos ir remtinų išlaidų. Jei pagalba yra suteikta ne kaip dotacija, visų pirma ji turi būti perskaičiuota į dotacijos ekvivalentą ir tuomet palyginta su remtinomis išlaidomis.

(103) Nagrinėjamu atveju valstybės suteikta pagalba yra labai sudėtinga. Tam tikru atžvilgiu ji yra ir dotacija, ir apima kitus teigiamus bei neigiamus elementus, kurie yra susiję su koncesijos šalių teisėmis ir pareigomis. Apskaičiuojant pagalbos dotacijos ekvivalentą būtina atsižvelgti į šių elementų visumą.

(104) Toliau pateiktoje lentelėje yra nurodyti aptariamoms koncesijos principai ir jų teigiamas arba neigiamas poveikis SMVP suteiktai pagalbai.

Koncesijos principas	Poveikis SMVP
Valstybės dalyvavimas pradinėse investicijose	Teigiamas
Žemės sklypo suteikimas	Teigiamas
Tam tikro mokesčio mokėjimas valstybei	Neigiamas
Turto grąžinimas valstybei pasibaigus koncesijai	Neigiamas

⁽¹⁰⁾ OL C 107, 1998 4 7, p. 7.

- (105) Nustatant pagalbos dotacijos ekvivalentą, reikia įvertinti kiekvieną iš šių elementų ir juos sudėti. Vertinama šiuos elementus Komisija naudojo turima informacija, pirmiausia ta, kuri buvo pateikta bendrovės *Rise Conseil* ataskaitoje.
- (106) Valstybės dalyvavimą pradinėse investicijose įvertinti nesunku: jis sudaro 30,5 milijono eurų. Per 10 metų valstybės įnašas bus išmokėtas dalimis. Todėl reikia diskontuoti šią sumą. Šiam tikslui Komisija pritaikė atskaitos ir diskonto normą, kurią pagalbos suteikimo metu ji siūlė taikyti ir Prancūzijai. Ši norma yra 5,06 %. Ji bus naudojama visuose tolesniuose skaičiavimuose.
- (107) Taigi perskaičiuotas ir diskontuotas valstybės dalyvavimas pradinėse investicijose yra 25,933 milijonai eurų.
- (108) Be kita ko, reikia pažymėti, kad tai vienintelė valstybės dotacija BIOSCOPE investicijoms. Vėliau į šį projektą investuos tik SMVP.
- (109) Žemės sklypo perdavimas disponuoti, t. y. SMVP nesumokėtas nuomos mokestis, sudaro 6,718 milijonus eurų. Šie skaičiavimai yra atlikti atsižvelgiant į netoli BIOSCOPE esančioje Pulversheim veiklos teritorijoje siūlomų žemės sklypų vertę (10–12 EUR/m²) ir 8 % metinį žemės nuomos mokestį, kurį nustatė Mokesčių inspekcija.
- (110) Bendra išmokos, kurią SMVP turi sumokėti SYMBIO, vertė yra 7,295 milijonai eurų. Ši suma yra apskaičiuota remiantis BIOSCOPE verslo plane, kuris buvo pateiktas Komisijai, numatyta apyvarta.
- (111) Sudėtingiau apskaičiuoti turto grąžinimo valstybei poveikį. Akivaizdu, kad tai yra nenaudinga SMVP. Kai suteikiama įprastinė dotacija, pagalbos gavėjas yra savo investicijų savininkas ir toks lieka bei gali jomis visapusiškai naudotis. Jis gali, pavyzdžiui, parduoti jas rinkoje. Nagrinėjamu atveju pasibaigus 30 metų koncesijai, visas BIOSCOPE, įskaitant visą turtą, yra grąžinamas valstybei⁽¹¹⁾. Palyginus su įprasta padėtimi, SMVP netenka šio turto, kurio vertė atitinka kainą, už kurią bendrovė galėtų jį parduoti rinkoje (žinoma, diskontuota, palyginti su pradine kaina).
- (112) Taigi Komisija mano, kad ši SMVP prarasta pardavimo kaina gali būti naudojama neigiamam koncesijoje numatyto turto grąžinimo valstybei poveikiui įvertinti.
- (113) Šiai pardavimo kainai apskaičiuoti buvo naudojami du skirtingi metodai: bruto veiklos pelno multiplikatoriaus metodas ir laisvų pinigų srautų metodas.
- (114) Pagal pirmąjį metodą įmonė vertinama jos normatyvinį veiklos pelną bruto padauginant iš tam tikro multiplikatoriaus (rodiklio). Multiplikatorius priklauso nuo sektoriaus ir yra apskaičiuojamas remiantis sudarytais naujaisiais sandoriais, kurių finansiniai duomenys yra pavišinti.
- (115) Pagal bendrovės *Rise Conseil* atliktą tyrimą aptariamame sektoriuje atliktų naujausių sandorių, apie kuriuos buvo pavišinta pakankamai finansinių duomenų, multiplikatorius yra nuo 6,3⁽¹²⁾ iki 13,25⁽¹³⁾, t. y. vidutinis multiplikatorius yra 8,71.
- (116) Pritaikius šį multiplikatorių BIOSCOPE atveju, įmonę galima įvertinti (15–20)* milijonų eurų⁽¹⁴⁾.
- (117) Pagal antrąjį metodą yra nustatomi įmonės normatyviniai laisvi pinigų srautai prasidėjus koncesijai ir preziumuojama, kad įmonės vertė yra tokia pati kaip ir hipotetinės bendrovės, kuri tokius pinigų srautus generuoja neribotą laiką, vertė.
- (118) Šiems skaičiavimams atlikti yra būtina nustatyti hipotetinę pinigų srautų valdymo neribotą laiką normą.
- (119) Pagal bendrovės *Rise Conseil* atliktą naujausių sandorių finansinių duomenų tyrimą hipotetinės pinigų srautų valdymo neribotą laiką normos yra nuo 1 %⁽¹⁵⁾ iki 3,5 %⁽¹⁶⁾, t. y. vidutinė norma yra 2,2 %.
- (120) Be to, paprastai laikoma, kad pinigų srautų valdymo neribotą laiką norma yra tokio pat dydžio kaip ir ekonomikos augimas. Kadangi pastaraisiais metais Prancūzijoje ekonomika augo apie 1–3 %, Komisija mano, kad galima taikyti 2,2 % dydžio pinigų srautų valdymo neribotą laiką normą.

⁽¹¹⁾ Iš tikrųjų visos koncesijos metu BIOSCOPE *stricto sensu* yra valstybės nuosavybė, tačiau šios nuosavybės poveikis ekonominiu požiūriu bus juntamas tik koncesijai pasibaigus, kai koncesininkas be jokių kompensacijų turės atsisakyti turto.

⁽¹²⁾ *Parques Reunidos* pardavimas (Šaltinis: *Rise Conseil* ataskaita; joje cituojama *Advent* interneto svetainė).

⁽¹³⁾ *Tussauds* pardavimas (Šaltinis: *Rise Conseil* ataskaita; joje cituojami 2003 12 9 *Les Echos* ir 2003 2 23 *Daily Telegraph*).

⁽¹⁴⁾ Šie skaičiavimai yra atlikti remiantis BIOSCOPE verslo plane numatytu veiklos pelnu bruto, atėmus hipotetinį nuomos mokestį, kurį bendrovė turėtų mokėti už žemės sklypo nuomą, šitaip atsižvelgiant į tai, kad bet kuris pirkėjas faktiškai turėtų mokėti žemės nuomos mokestį, nebent jis vėl gautų dotaciją.

⁽¹⁵⁾ *EBIZCUSS.COM* ir *INTERNATIONAL COMPUTER* susiliejo, kurį atliko bendrovė *GRUPPO BANCA SELLA*, tyrimas.

⁽¹⁶⁾ Tyrimas, kaip bendrovė *CIC SECURITIES* į akcijų rinką pateikė *AVENIR France*.

- (121) Esant pirmiau minėtoms hipotezėms, pagal šį metodą įmonės vertė būtų apie $(15-20)^*$ milijonų eurų ⁽¹⁷⁾. Šis dydis yra artimas pirmiau apskaičiuotam dydžiui, o tai rodo, kad abu ekonominiai metodai yra suderinami.
- (122) Nenorėdama suteikti pirmenybės nė vienam ekonominiam metodui, Komisija nusprendė, kad parko vertė bus laikomas abiejų gautų rezultatų aritmetinis vidurkis, t. y. $(15-20)^*$ milijonų eurų.
- (123) Taigi pagalbos dotacijos ekvivalentas bruto yra $25,933 + 6,718 - 7,295 - (15-20)^* = (5-10)^*$ milijonų eurų.
- (124) Norint apskaičiuoti pagalbos intensyvumą, šį dydį reikia išreikšti kaip finansuotinę investicijų procentą.
- (125) BIOSCOPE projekto investicijas sudarys dvi dalys: pradinė investicija, kurios reikia parkui atidaryti, ir vėlesnė investicija, kuri būtina parko patrauklumui palaikyti.
- (126) Abi investicijos yra paminėtos koncesijos susitarime. Koncesijos susitarime nustatyta pirmosios investicijos suma yra 61,5 milijono eurų, kuri yra padalyta SYMBIO ir SMVP. Diskontuota šios investicijų vertė yra 49,985 milijonų eurų. Tačiau koncesijoje nenumatytas vėlesnių investicijų dydis: susitarime tik nurodyta, jog jos turi būti tokio dydžio, kad leistų išlaikyti parko patrauklumą. Vėlesnės investicijas turi patvirtinti SYMBIO; jas finansuoja tik SMVP.
- (127) Vėlesnių investicijų vertei apskaičiuoti Komisija rėmėsi SMVP verslo planu, kurį patvirtino SYMBIO.
- (128) Visa diskontuota vėlesnių investicijų vertė yra $(25-35)^*$ milijonų eurų. Komisija mano, kad ši vertė yra nustatyta tinkamai, nes vidutinė šių investicijų vertė per 10 paskutinių koncesijos metų, kai BIOSCOPE veikė taip, kaip planuota, sudaro tik 14 % apyvartos, nors Prancūzijoje šiame sektoriuje įprasti vidutiniai dydžiai yra 16–25 % ⁽¹⁸⁾. Jei šios investicijos būtų įvertintos ne taip tiksliai, šis dydis būtų didesnis, todėl apskaičiuotas pagalbos intensyvumas būtų mažesnis. Taigi Komisiją tenkina jos reikmėms atlikti tinkami skaičiavimai.
- (129) Finansuotinoms išlaidoms apskaičiuoti iš šios $(25-35)^*$ milijonų eurų vėlesnių investicijų sumos Komisija rėmėsi tik ta jos dalimi, kuri atitinka investicijas į naujus atrakcionus, t. y. į BIOSCOPE veiklos išplėtimą, ir yra lygi $(15-20)^*$ milijonų eurų, išskyrus $(10-15)^*$ milijonų eurų investicijas atrakcionų techninei priežiūrai ir pakeitimui. Iš tiesų tik pirmoji išlaidų grupė atitinka pradinės investicijas, kaip apibrėžta regioninėse gairėse (minėtų gairių 4.4 punktas).
- (130) Taigi pagrindas finansuotinoms išlaidoms apskaičiuoti yra 49,585 milijonų eurų už pirmą investicijų dalį, pridėjus $(15-20)^*$ milijonų eurų už antrąją dalį, t. y. iš viso $(65-70)^*$ milijonų eurų.
- (131) Tuomet iš šių išlaidų Komisija atėmė dalį, susijusią su atrakcionų paleidimo veikla, kuriai pagal regioninių gairių 4.5 punktą pagalba yra neteiktina. Prancūzijos pateiktame išsamiaame pirmosios įmokos išlaidų aprašyme ši veikla sudaro 5 % visų išlaidų. Komisija ekstrapoliavo šį dydį ir kitoms įmokoms. Taigi finansuotinos išlaidos pagal regionines gaires sudaro 95 % $(65-70)^*$ milijonų eurų sumos, t. y. $(60-65)^*$ milijonus eurų.
- (132) Vadinas, pagalbos intensyvumas, išreikštas kaip bruto dotacijos ekvivalentas, yra $7,279/(60-65)^* = (10-12)^* \%$.
- (133) Šią vertę atitinkantis pagalbos intensyvumas, išreikštas neto dotacijos ekvivalentu, apskaičiuotas atsižvelgiant į verslo plane numatytą tiesiogiai proporcingą amortizaciją ir Komisijos Prancūzijai pasiūlytą atskaitos ir diskonto normą, yra $(7-8)^* \%$ ⁽¹⁹⁾.

Leistinas intensyvumo dydis

- (134) Taisyklių 3.10 punkto taisyklėje yra nustatyta, kad leistinas intensyvumo dydis yra keturių elementų rezultatas.
- (135) Pirmasis elementas, R, yra atitinkamos teritorijos didžiausias leidžiamas pagalbos intensyvumas didelėms įmonėms. Nagrinėjamu atveju $R = 0,10$.
- (136) Antrasis elementas, T, yra konkurencijos būklę atspindintis veiksnys.

⁽¹⁷⁾ Šiuo atveju taip pat atsižvelgiama į tai, kad potencialus pirkėjas turėtų mokėti žemės nuomos mokestį.

⁽¹⁸⁾ Šaltinis: Rise Conseil tyrimas.

⁽¹⁹⁾ Atliekant šiuos skaičiavimus buvo daroma prielaida, kad jei pasibaigus koncesijai įmonė iš tiesų galėtų parduoti savo turtą, visa pardavimo kaina būtų priskirta prie įmonės pelno ir už ją būtų mokamas įmonių pelno mokestis, kuris atitinkamai sumažintų už pardavimą gautą SMVP pelną. Jei į šią aplinkybę nebūtų atsižvelgiama, neto dotacijos ekvivalentas būtų dar mažesnis.

- (137) Taisyklių 3.3 punkte yra nustatyta, kad „siekdama nustatyti, ar aptariamame sektoriuje yra struktūriškai viršyti pajėgumai, Komisija Bendrijos lygiu atsižvelgs į skirtumą tarp vidutinio visos gamybos pramonės produkcijos pajėgumų panaudojimo lygio ir aptariamo sektoriaus pajėgumų panaudojimo lygio“, kad Pajėgumai yra laikomi viršytais, jei per paskutinius penkerius metus aptariamo sektoriaus pajėgumų panaudojimo lygis yra 2 procentiniais punktais mažesnis už vidutinį visos gamybos pramonės produkcijos pajėgumų panaudojimo lygį. Jei šis skirtumas yra didesnis nei 5 procentiniai punktai, struktūrinis pajėgumų viršijimas yra laikomas reikšmingu.
- (138) Kaip Komisija pažymėjo ankstesniuose sprendimuose ⁽²⁰⁾, gamybos sektoriaus neįmanoma palyginti su tokiu paslaugų sektoriumi kaip pramogų parkų sektorius ar jį sudarantys mažesni sektoriai. Taigi 137 konstatuojamosios dalies punkte nurodytas kiekybinis kriterijus negali būti taikomas.
- (139) Jei nėra pakankamai duomenų apie pajėgumų panaudojimą, taisyklių 3.4 punkte yra numatyta, kad Komisija nagrinėja, ar aptariamoms investicijoms buvo padarytos sunkumų turinčioje rinkoje. Tai nagrinėdama, Komisija lygina aptariamo produkto ar produktų suvartojimo pokyčius su visos gamybos pramonės augimo lygiu.
- (140) 1997–2002 m. visos EEE gamybos pramonės vidutinis augimo rodiklis buvo 4,8 % ⁽²¹⁾.
- (141) Tačiau sunku gauti duomenų apie vartojimo augimo lygį visos Bendrijos pramogų parkų srityje.
- (142) Prancūzijoje, kur įsikūręs BIOSCOPE parkas, vartojimo lygis šiame sektoriuje ypač pakilo.
- (143) Pagal Prancūzijos Senato ataskaitą ⁽²²⁾ per dešimt metų pramogų parkų veikla Prancūzijoje išsiplėtė devynis kartus, o tai atitinka 25 % vidutinį augimo lygį. Toje pačioje ataskaitoje yra nurodyta, kad ateityje vartojimo šiame sektoriuje augimas turėtų sulėtėti ir siekti maždaug 4–8 %.
- (144) Komisija mano, kad nagrinėjamu atveju reikėtų naudotis Prancūzijos duomenimis, nes netoli Elzaso esančių valstybių narių, kurios ir yra BIOSCOPE traukos teritorijoje, padėtis šiuo atžvilgiu yra tokia pati kaip ir Prancūzijos ⁽²³⁾.
- (145) Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus argumentus, Komisija mano, kad investicijos nebuvo padarytos sunkumų turinčioje rinkoje.
- (146) Be kita ko, *Grévin et Compagnie* grupės turima pramogų parkų rinkos dalis yra tik kiek mažesnė nei 40 %. Pirmiau minėtos Senato ataskaitos duomenimis, 2002 m. šios grupės pramogų parkuose apsilankė apie 5 milijonai lankytojų, tuo tarpu vien parke *Disneyland Paris* apsilankė apie 13,1 milijono lankytojų.
- (147) Todėl, pritaikiusi taisyklėse pateiktą atitikties lentelę, Komisija daro išvadą, kad $T=1$.
- (148) Trečiasis elementas, I, yra kapitalo ir darbo santykis. Tai yra finansuotinių projekto išlaidų ir šiuo projektu sukurtų darbo vietų santykis. Nagrinėjamu atveju finansuotinos išlaidos sudaro apie (60–65)* milijonus eurų, o tuo pat metu tiesiogiai sukurtų darbo vietų skaičius yra 105. Taigi šių dviejų dydžių santykis yra apie (600 000–650 000)* eurų vienai sukurtai darbo vietai. Pritaikius taisyklėse pateiktą atitikties lentelę darytina išvada, kad $I = 0,8$.
- (149) Ketvirtasis elementas, M, yra regioninio poveikio veiksnys. Šis veiksnys visada yra ne mažesnis kaip 1.
- (150) Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytus argumentus galima daryti išvadą, kad leistinas intensyvumo dydis yra ne mažesnis kaip $0,10 \times 1 \times 0,8 \times 1 = 8 \%$.

⁽²⁰⁾ Žr. 2001 m. rugpjūčio 7 d. Komisijos sprendimą byloje N229/01 – Italija – Pagalba *Pompei Tech World SpA* pramogų parko sukūrimo projektui (OL C 330, 2001 11 24, p. 2).

⁽²¹⁾ Žr. 2004 m. balandžio 20 d. Komisijos sprendimą byloje N 611/2003 – Vokietija – (*Sachsen-Anhalt*) Pagalba investicijoms į *e-glass AG*.

⁽²²⁾ 2004 m. finansų įstatymo projektas – III tomas – 20 priedas: Turizmas. VI skyrius „Prancūzijos pramogų parkai“. Su juo galima susipažinti Senato interneto svetainėje: <http://senat.fr/rap/l03-073-320/l03-073-32029.html>

⁽²³⁾ Pirmiau minėtos Prancūzijos Senato ataskaitos duomenimis, pagal pramogų parkų sektoriaus ekonominę reikšmę Prancūzija eina iš karto po Belgijos ir Vokietijos.

Išvada

- (151) Kadangi pagalbos intensyvumas yra (7–8)* %, o leistinas intensyvumo dydis yra ne mažesnis kaip 8 %, pagalbos intensyvumas atitinka taisyklių nuostatas.
- (152) Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus argumentus Komisija daro išvadą, kad pagalba yra suderinama su regioninių gairių kriterijais, vadinasi, pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą yra suderinama su bendrąja rinka.
- (153) Tačiau Komisija primena, kad šis teigiamas įvertinimas yra pateiktas atsižvelgus į Komisijos apibūdintą dabartinę parko projekto ir koncesijos būklę. Jei parko projekto pobūdis pasikeistų arba jei valstybės dalyvavimo sąlygos būtų iš esmės pakeistos, apie projekto pakeitimus turi būti pranešta Komisijai, kad ji galėtų vėl išnagrinėti, ar pakeitimai atitinka Bendrijos nuostatas valstybės pagalbos srityje.
- (154) Komisija nenagrinėja, ar koncesijos BIOSCOPE įgyvendinti ir eksploatuoti suteikimo bendrovei SMVP procedūra atitinka Bendrijos teisės taisykles ir principus. Komisija pasilieka teisę prireikus imtis atitinkamų priemonių šioje srityje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priemonė, Prancūzijos suteikta bendrovei „S.M.V.P – *Mise en Valeur du Patrimoine Culturel*“ (Kultūros paveldo išsaugojimas), kurios sąlygos yra nustatytos SYMBIO ir bendrovės „S.M.V.P – *Mise en Valeur du Patrimoine Culturel*“ (Kultūros paveldo išsaugojimas) sudarytame susitarime dėl viešųjų paslaugų perdavimo, kurio objektas yra „koncesija parko BIOSCOPE idėjai sukurti, įgyvendinti ir eksploatuoti“, su 2002 m. liepos 9 d. pakeitimais, yra valstybės pagalba, pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą suderinama su bendrąja rinka.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Prancūzijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2004 m. rugsėjo 8 d.

Komisijos vardu

Mario MONTI

Komisijos narys